

Sygnatura akt VI Ka 429/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **22 sierpnia 2017** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Dariusz Prażmowski

Sędziowie SSO Grzegorz Kiepusa

SSO Arkadiusz Łata (spr.)

Protokolant aplikant prokuratorski Adam Biernat

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w G. Agnieszki Marcińczyk

po rozpoznaniu w dniu 22 sierpnia 2017 r.

sprawy skazanego **T. R.** ur. (...) w G.

syna Z. i U.

o wydanie wyroku łącznego

na skutek apelacji wniesionej przez skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 6 lutego 2017 r. sygnatura akt IX K 1185/16

na mocy art. 437 § 1 kpk, art. 624 § 1 kpk

1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;
2. zwalnia skazanego od ponoszenia wydatków postępowania odwoławczego, obciążając nimi Skarb Państwa.

Sygn. VI Ka 429/17

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy stwierdził, co następuje.

Apelacja skazanego nie jest zasadna i na uwzględnienie nie zasługuje. Sąd Rejonowy starannie i prawidłowo przeprowadził postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego i trafnie doszedł do przekonania, iż w badanym przypadku – w konfiguracji wyroków „częstkowych” i wyroku łącznego –zapadłych uprzednio, przy uwzględnieniu dat popełnienia przestępstw, za jakie T. R. był skazywany prawomocnie już wcześniej - wariantem dlań najkorzystniejszym będzie zastosowanie przepisów o wyroku łącznym w wersji obowiązującej przed datą 1 lipca 2015 r.

Konsekwencją powyższych ocen stało się prawidłowe połączenie jednostkowych grzywnien wymierzonych wyrokami: Sądu Rejonowego w Dąbrowie Górniczej z dnia 3 października 2011 r. – sygn. akt II K 90/09 i Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 15 października 2015 r. – sygn. akt IX K 857/11 (punkty: III i IV części wstępnej zaskarżonego wyroku). Następnie – umorzenie postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego odnośnie kar pozbawienia wolności orzeczonych wyrokami: Sądu Rejonowego w Wejherowie z dnia 19 stycznia 2006 r. – sygn. akt II K 467/04

oraz Sądu Rejonowego Gdańska – Północ w Gdańsku z dnia 26 września 2011 r. – sygn. akt II K 773/06 (punkty: I i II części wstępnej zaskarżonego wyroku) z uwagi na zaistnienie negatywnej przesłanki procesowej w postaci powagi rzeczy osądzonej. Wreszcie - umorzenie postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego w zakresie kary grzywny wymierzonej przez Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku wspomnianym już wyrokiem z 26 września 2011 r.- sygn. akt II K 773/06, jak również kar pozbawienia wolności, które orzeczono wyrokami:

- Sądu Rejonowego w Dąbrowie Górniczej z dnia 3 października 2011 r.- sygn. akt II K 90/09,

- Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 15 października 2015 r. – sygn. akt IX K 857/11,

- Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 3 grudnia 2015 r. – sygn. akt IX K 434/11

(punkty: III, IV i V części wstępnej zaskarżonego wyroku), a nadto łącznej kary pozbawienia wolności z wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Dąbrowie Górniczej z dnia 4 marca 2014 r. – sygn. akt VII K 597/13, a to z uwagi na brak – w sensie art. 572 kpk – warunków do wydania wyroku łącznego.

Wedle przepisów obowiązujących aktualnie – tj. od dnia 1 lipca 2015 r. – łączeniu polegałoby – na moment orzekania przez Sąd I instancji – wyłącznie:

- łączna kara 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 5 lat – orzeczona wyrokiem z pkt. III części wstępnej;

- kara 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 3 lata – orzeczona wyrokiem z pkt. IV części wstępnej;

- łączna – bezwzględna kara 2 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności – orzeczona wyrokiem z pkt. V części wstępnej.

Do połączenia nie kwalifikowałyby się natomiast łączne kary pozbawienia wolności wymierzone wyrokami opisanymi w punktach: I i II części wstępnej. Jak już wspomniano, skazania z owych dwóch wyroków (tj. poszczególne kary jednostkowe) objęte zostały zapadłym w dniu 4 marca 2014 r. wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Dąbrowie Górniczej w sprawie o sygn. akt VII K 597/13, zaś T. R. tę karę łączną odbył w całości w okresie od 15 lipca 2013 r. do 25 lipca 2014 r.

W omówionej konfiguracji wyroków Sąd jurysdykcyjny byłby władany ukształtować łączną karę w granicach od 2 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności do 3 lat i 11 miesięcy pozbawienia wolności, uwzględniając zasadę z art. 89 § 1 b kk przewidującą równoważnik: miesiąc kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania za odpowiadający 15 dniom kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia.

W rachubę nie wchodziłoby wówczas zastosowanie dobrodziejstwa probacji kary łącznej, już z uwagi na jej wymiar. Najniższa dopuszczalna jej wysokość wynosiłaby 2 lata i 4 miesiące pozbawienia wolności, podczas gdy przepis art. 69 § 1 kk w obecnym brzmieniu dozwala na warunkowe zawieszenie wykonania kary powyższego rodzaju, jeżeli jej rozmiar nie przekracza jednego roku. Siłą rzeczy kara łączna musiałaby mieć charakter bezwzględny.

Co więcej, w powyższym wariantcie, zastosowanie obecnie obowiązujących norm ustawy karnej dotyczących kar łącznych i wyroku łącznego oznaczałoby – na co ze wszech miar słusznie zwrócił uwagę Sąd Rejonowy- faktyczne zarządzanie wykonania (choć w wysokości o połowę mniejszej) dwóch łącznych kar pozbawienia wolności, których wykonanie było warunkowo zawieszona zaś okresy związanych z tym prób w chwili wyrokowania w pierwszej instancji jeszcze nie minęły. Zatem kar, jakie efektywnemu wykonaniu nie podlegały (wyroki opisane w punktach: III i IV części wstępnej).

Ponadto, mając na uwadze przeszłość kryminalną T. R., wielość i powtarzalność popełnionych przestępstw, ich rodzajowe zróżnicowanie oraz odstępy czasowe między poszczególnymi czynami, odmienności w sferze pobudek i motywów ich dokonania, wielość skazań cząstkowych, a także biorąc pod uwagę cele wychowawcze i poprawcze, jakie

ma zrealizować kara łączna – trudno zakładać, by realnie ukształtowana ona mogła być wedle reguły pełnej absorpcji, czyli w wysokości najsurowszej z kar ulegających łączeniu, zatem w rozmiarze 2 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności. Z pewnością byłaby tu wykorzystana zasada asperacji. Tym samym, hipotetycznie oscylowałaby ona na poziomie 3 lat – 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Sąd Okręgowy zauważa oczywiście, iż na chwilę orzekania w instancji odwoławczej – w przypadku wyroku Sądu Rejonowego w Dąbrowie Górniczej z dnia 3 października 2011 r. – sygn. akt II K 90/09 (pkt. III części wstępnej zaskarżonego wyroku) pięcioletni okres próby i dalszych sześciu miesięcy upłynął w dacie 31 lipca 2017 r. W konsekwencji łączna kara pozbawienia wolności orzeczona tymże wyrokiem nie podlegałaby łączeniu. Na gruncie skazań z punktów: IV i V oraz z wykorzystaniem przelicznika z art. 89 § 1 b kk kara łączna byłaby dopuszczalna w granicach od 2 lat i 4 miesięcy do 2 lat i 11 miesięcy pozbawienia wolności. W dalszym ciągu oznaczałoby to rzeczywiście wdrożenie do efektywnego wykonania warunkowego zawieszony kary pozbawienia wolności orzeczonej w wyroku z pkt. IV części wstępnej wyroku zaskarżonego - w rozmiarze po przeliczeniu: 7 miesięcy, gdzie okres próby jeszcze nie minął.

Sięgając po zasadę asperacji z powołaniem się na te same przyczyny oraz argumentację jak w wariancie z momentu wyrokowania w instancji rozpoznawczej, łączna kara (oczywiście bez warunkowego zawieszenia jej wykonania) kształtowałaby się realnie w granicach: 2 lat i 6 miesięcy – 2 lata i 8 miesięcy pozbawienia wolności.

Oba rozpatrywane warianty (tj. w/g stanu na dzień orzekania przez Sąd I instancji i na dzień orzekania przez Sąd II instancji) w oczywisty sposób korzystne dla skazanego nie były, gdyż w praktyce oznaczały dłuższą izolację więzienną T. R. w porównaniu do sytuacji, gdy odbywał on karę łączną z wyroku Sądu Rejonowego w Dąbrowie Górniczej – sygn. akt VII K 597/13 i jedynie karę łączną z wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach – sygn. akt IX K 434/11 (pkt. V części wstępnej zaskarżonego wyroku).

Zdecydowanie korzystniejsze dla skazanego okazały się tym samym przepisy obowiązujące przed nowelizacją prawa karnego, to jest przed datą 1 lipca 2015, a ściślej - w wersji obowiązującej przed dniem 8 czerwca 2010 r., jako iż wszystkie w istocie czyny zostały popełnione przed tą datą – tak jak ocenił to i przyjął Sąd merytoryczny.

Przepisy obowiązujące w dacie występków skazanego wykluczały bowiem objęcia w wyroku łącznym węzłem kary łącznej bezwzględnych kar pozbawienia wolności z karami pozbawienia wolności, jakich wykonanie warunkowo zawieszono – w sytuacji – jak w rozpatrywanym przypadku – przewidywania – na podstawie okoliczności sprawy – konieczności wymienienia bezwzględnej łącznej kary powyższego rodzaju. Wyłączone w efekcie było wdrożenie do efektywnego wykonania (nawet w połowie – jak ma to miejsce według przepisów obowiązujących obecnie) kar wymierzonych w sprawach z punktów: III i IV części wstępnej zaskarżonego wyroku.

Oznacza to w praktyce odbywanie przez skazanego poza wykonaną już karę łączną z wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Dąbrowie Górniczej – sygn. akt VII K 597/13 wyłącznie kary łącznej wymierzonej przez Sąd Rejonowy w Gliwicach w sprawie- sygn. IX K 434/11, którą T. R. aktualnie odbywa i jakiej koniec przypada 20 grudnia 2018 r., czyli w wariancie najwzględniejszym dla skazanego.

Z kolei, według przepisów z daty czynów łączeniu nie podlegały skazania cząstkowe zawarte w wyrokach z punktów: I, II, III, IV i V ponieważ przestępstwa nimi objęte nie tworzyły jednolitego zbiegu w znaczeniu przepisu art.85 § 1 kk w brzmieniu ówczesnym.

Odrębny zbieg dotyczył występów opisanych w punktach: I i II, odrębny zaś czynów wskazanych w wyrokach: III, IV i V. Cezurą oddzielającą oba zbiegi był zaś pierwszy chronologicznie wyrok - tj. Sądu Rejonowego w Wejherowie z dnia 1 stycznia 2006 r. – sygn. akt II K 467/04. W zakresie pierwszego zbiegu zapadł przy tym prawomocny już wyrok łączny Sądu Rejonowego w Dąbrowie Górniczej – sygn. akt VII K 597/13.

Problematyka drugiego zbiegu została natomiast przedstawiona wyżej.

Jedynym praktycznym skutkiem rozpatrywanej sprawy była dopuszczalność połączenia kar częściowych grzywny wymierzonych wyrokami z punktów: III i IV, wobec utraty mocy prawnej rozstrzygnięcia o łącznej karze grzywny z wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Dąbrowie Górniczej wspomnianym uprzednio.

Sąd I instancji trafnie sięgnął tu właśnie po zasadę asperacji i ukształtował ją na poziomie 180 stawek dziennych po 10 – zł każda, mając na względzie częściową tylko zbieżność podmiotowo – przedmiotową pomiędzy wchodzącymi w rachubę czynami, dość odległą zbieżność czasową, jak również mając na uwadze negatywnie przedstawiając się przesłankami natury prognostycznej wobec aż czterech przestępstw, w tym jednego wielozachowaniowego.

Z tych wszystkich względów wyrok jako słuszny utrzymany został w mocy. O wydatkach postępowania odwoławczego orzeczono jak w pkt. 2 wyroku niniejszego.